

Onderwerp Evaluatie winterregeling 2022-2023
ter informatie
Steller Marion Kuiper en André Plijter

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 06-15136788 Bijlage(n) - Ons kenmerk 229693-2023
Datum 19-07-2023 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte lezer,

Bestaanszekerheid is een belangrijke pijler in het coalitieakkoord *Het begint in Groningen. Voor wat echt van waarde is (2022-2026)*. Verbonden zijn aan de samenleving, erbij horen en ertoe doen zijn waarden die horen bij bestaanszekerheid. Ieder mens doet er toe! Ons uitgangspunt is dat niemand op straat hoeft te slapen. Tegelijkertijd zien we, ook in Groningen, in het straatbeeld een gestaag groter wordende groep mensen voor wie de basale basis (onderdak) als onderdeel van bestaanszekerheid niet aanwezig is. In algemene zin spannen wij ons in om dak- en thuisloosheid tegen te gaan. Zo werken we actief aan de transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis en vertalen we het recentelijk gepubliceerd Landelijk Actieplan Dakloosheid naar de Groningse uitvoeringspraktijk. De woonzorgvisie en het uitvoeringsplan zijn daarin belangrijke documenten die deze opgaven faciliteren.

Specifiek hebben wij de afgelopen periode (onder andere ter uitvoering van het coalitieakkoord) de regeling die wij in de winterperiode hebben -om mensen onder dak te krijgen- verbeterd en uitgebreid. In deze brief informeren wij u over deze inspanningen en schetsen wij het perspectief op het continueren van de aanpak. In onze brief *'Monitor dakloosheid 2022'* gaan wij in op de Monitor Dakloosheid. Deze brief kunt u zien als een specifieke verbijzondering van de aantallen 'buitenslapers' die in deze monitor zijn opgenomen.

Reguliere zorg en aandacht

Binnen het bestaande aanbod van zorg, ondersteuning en hulpverlening zijn er in Groningen voorzieningen en is er aandacht voor mensen die in een situatie van dak- en thuisloosheid verkeren. Zo werken bijvoorbeeld de partijen die dag- en 24-uursopvang bieden in Groningen (Wender, Leger des Heils, WerkPro en Open Hof) samen in de Stichting van de Straat en is stichting WIJ Groningen verbonden aan de doelgroep

Volgvel 1

vanuit haar werkzaamheden (samen met de GGD, Lentis en VNN) voor de Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ). In de winterperiode intensiveren de samenwerkende partijen hun activiteiten om uitvoering te kunnen geven aan de winterregeling.

Winterregeling

Onder de paraplu van de winterregeling werken partijen en collega's die werkzaam zijn binnen de gebieden opvang, hulpverlening, gezondheid, toezicht en veiligheid samen om uit te kijken naar buitenslapers in de winter. Uitgangspunt van de winterregeling is dat er in deze periode niemand noodgedwongen op straat slaapt. Het primaire doel van deze regeling is om mensen te beschermen tegen de gezondheidsrisico's van (extreme) kou. Om dit te realiseren wordt er actief gemonitord, intensief samengewerkt, outreachend en vanuit de presentiebenadering beschikbaarheid voor de dak- en thuisloze mensen georganiseerd en wordt in opvangcapaciteit opgeschaald om deze mensen (tijdelijk) toegang tot opvang te bieden. Dit jaar hebben we hier invulling aan gegeven door een extra voorziening in de vorm van een slaapboot te organiseren die gedurende de periode november 2022 tot en met april 2023 (weersonafhankelijk) operationeel is geweest.

Evaluatie winterregeling 2022-2023

Op 31 mei 2023 heeft de evaluatie van de Winterregeling 2022-2023 plaatsgevonden met de direct en indirect betrokken professionals uit de uitvoering: Wender, Leger des Heils, Open Hof, WerkPro, GGD, stichting WIJ en gemeentelijke functionarissen vanuit de directies Maatschappelijke Ontwikkeling (beleid en uitvoering) en Veiligheid (toezicht en handhaving). De evaluatie onder de professionals hebben we verrijkt met een evaluatie onder de bezoekers van de slaapboot.

▪ *Ervaring opvangpartijen met tijdelijke voorziening*

Over het algemeen zijn de ervaringen door organisatoren van de slaapboot positief te noemen. Door de lange gang met kajuiten aan weerszijde was er een goed overzicht gedurende de nacht. De capaciteit was ook voldoende. Aandachtspunt is het creëren van een aparte gespreksruimte voor de intake gesprekken. Met de ketenpartners zijn we in gesprek om hier een goede invulling aan te geven.

▪ *Verbinding activiteiten Twaalfde Huis*

Dit jaar is zeer expliciet de verbinding gezocht met de activiteiten die door WerkPro worden aangeboden in het Twaalfde Huis. Alle partijen zijn hierover positief. Een stabiele groep van ongeveer 12 mensen hebben dagelijks gebruik gemaakt van de dagopvang/dagbesteding van WerkPro en komen hier ook na afloop van de winterregeling nog dagelijks. Op deze manier hebben mensen een zinvolle daginvulling en staan zij dagelijks in contact met de hulpverlening.

▪ *Vorbereiding en uitvoering*

Met alle ketenpartners zijn ruim voor aanvang van de winterperiode afspraken gemaakt over de intake en screening voor de voorziening, de huisregels die er gelden, het sanctiebeleid, de informatievoorziening en de contactgegevens voor de omwonenden en ketenpartners. Dit heeft een positief effect gehad op de uitvoerbaarheid van de regeling. De uitvoering heeft bij aanvang van de winterperiode enige hinder ondervonden ten gevolge van technische problemen inzake de informatie-uitwisseling. Zo bleek de internetverbinding op de slaapboot onvoldoende stabiel om

elke ochtend een rapportage over de nacht te delen met de coördinatoren. Dit is gedurende de regeling opgelost.

▪ *Impact op omgeving*

Vanuit de omgeving van de tijdelijke voorziening zijn meldingen ontvangen over een toename van vervuiling en mensen die zich ophouden in portieken en steegjes. De omwonenden hebben zelf de nodige inzet gepleegd om zwerfvuil op te ruimen en ook door het inzetten van extra toezicht (wijkboa's) is ingezet op het verminderen van deze vormen van overlast. Vanuit toezicht zijn er extra rondes door de buurt gedaan overdag en tijdens in- en uithuizing was de BOA die betrokken is bij de wijk met regelmaat op of in de omgeving van de boot. Deze inzet en zichtbaarheid is mede geïntensiveerd voor de buurt na het noodlottige incident aan de Holtstek.

▪ *Perspectief van(uit) de doelgroep*

Gedurende de looptijd van de winterregeling hebben 229 unieke personen gebruik gemaakt van de winternoodopvang. Deze mensen maakten niet allen op eenzelfde moment gebruik van de voorziening. De bezettingsgraad van de slaapboot schommelde tussen de 28 en 35 personen per nacht. Om een beter beeld te schetsen van de totale doelgroep buiten- en bootslapers zijn er tussentijdse analyses gedaan. De praktijk is dat vrijwel ieder persoon die in beeld is bij uitvoering van de winterregeling een uniek individueel verhaal met zich meebrengt waardoor men in de kwetsbare positie als dak- en thuisloze is geraakt. Om toch een beeld te geven schetsen wij op hoofdlijnen de uitkomsten van deze analyse. De grootste groep bestaat uit mensen waarbij de zorgvraag en het zorgaanbod niet met elkaar matchen. Hierbij moet opgemerkt worden dat onder deze groep ook mensen zijn die wegens gedrag of middelengebruik moeilijk plaatsbaar zijn, zorgmijndend lijken te zijn of aangeboden trajecten niet wensen omdat zij zelf een andere invulling aan het leven willen geven. Gedurende de looptijd van de regeling is de uitstroom geregistreerd. Van de 229 mensen zijn er 135 mensen gedurende de looptijd van de regeling uitgestroomd naar een (opvang)voorziening. Van de resterende 94 personen is een deel teruggekeerd in de situatie van een dak- en thuisloos bestaan (als buitenslaper). Maar van een aanzienlijk deel is het niet bekend. Deze mensen hebben er voor gekozen om zonder nadere berichtgeving geen gebruik meer van de voorziening te maken, maar zijn vervolgens ook niet meer gesignaleerd in Groningen.

De mensen die gebruik hebben gemaakt van de voorziening zijn ook betrokken bij de evaluatie. 15 bezoekers hebben hun input gegeven. Uit deze input blijkt dat deze mensen overwegend positief zijn over de voorziening, de openingstijden, de medewerkers werkzaam op de boot en het verstrekken van het ontbijt. Opvallend hierin is dat van deze 15 mensen 13 gebruik hebben gemaakt van het aanbod om naar het Twaalfde Huis van WerkPro te gaan, wat eveneens als positief is ervaren door de doelgroep.

Vervolg

In het verlengde van de bevindingen van de evaluatie van de winterregeling 2022-2023 zijn we gestart met de voorbereidingen op winterkoudeperiode 2023-2024. We gaan dan weer gebruik maken van de slaapboot. Momenteel wordt gewerkt aan de fysieke en maatschappelijk inpassing van de tijdelijke voorziening op de locatie aan het Winschoterdiep. De komende periode gebruiken we om de samenwerkingsafspraken goed aan te laten sluiten op deze nieuwe ligplaats. De

Volgvel 3

omgeving betrekken we hier actief bij. In oktober zullen wij u inhoudelijk informeren over de wijze waarop we zijn voorbereid op de winterperiode 2023-2024.

Tegelijkertijd zien we dat het outreachend en vanuit de presentiebenadering werken, zoals we dat in de winterregeling vorm en inhoud geven, positieve effecten heeft. Daarom hebben we met de partijen die zich verhouden tot de doelgroep (zie eerder deze brief) uitvoerig verkend op welke wijze we in Groningen deze (beproefde en bewezen) werkwijze kunnen uitrollen naar een aanpak voor het hele jaar. Met deze partijen zijn we in gesprek om tot afspraken te komen om hen extra te faciliteren om actief te werken aan het opbouwen van een vertrouwensband en om vanuit die situatie maatwerk te kunnen leveren voor hernieuwd perspectief.

De kosten voor deze werkwijze ramen we op 180 duizend euro. De beschikbare middelen in de begroting voor het verbeteren van de winterregeling zetten we hiervoor in. Dit achten wij opportuun, omdat wij ervan overtuigd zijn dat het intensiveren van de zorg en aandacht voor de doelgroep buiten de winterperiode om ook de uitvoerbaarheid van winterregeling in de wintermaanden ten goede komt. Het is immers geen eenvoudige opgave en een realistische kijk op de maakbaarheid van de samenleving, de doelgroep en de werkelijkheid moet in acht worden genomen. Soms betekent het stabiel houden van de situatie en voorkoming van verdere achteruitgang al een forse inspanning voor de doelgroep en de hulpverleners. Met die wetenschap gaan we met onze samenwerkingspartners de uitdaging aan om ook voor deze mensen te werken aan bestaanszekerheid.

Tot slot

In deze brief hebben wij u geïnformeerd over de uitvoering van de winterregeling 2022-2023 en hebben wij met u gedeeld op welke wijze we in Groningen voor deze mensen de zorg en aandacht structureel een impuls geven.

Wij blijven ons, samen met onze netwerkpartners, inspannen om voor en met deze mensen te werken aan bestaanszekerheid. In de geplande beeldvormende sessie op 6 september 2023 zal ruimte zijn voor vragen over de opzet van de winterregeling en de intensivering van de aandacht voor deze mensen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Volgvel 4